

Avsändare
Forsknings- och innovationsavdelningen
Andreas Scheutz
Tfn 018-6172022

Mottagare
Utbildningsdepartementet
u.registrator@regeringskansliet.se

E-post
andreas.scheutz@region uppsala.se

Region Uppsalas inspel till Forsknings- och innovationsproposition 2024

Region Uppsala har blivit inbjuden att inkomma med synpunkter inför kommande forsknings- och innovationspolitiska proposition.

Som huvudman för hälso- och sjukvård ser Region Uppsala ett stort behov att utveckla hälso- och sjukvården för att möta framtidens utmaningar. Den viktigaste källan för ny kunskap är resultat av klinisk forskning, som nödvändigtvis behöver genomföras i den kliniska miljön inom hälso- och sjukvården. I Uppsala finns en lång tradition av ett nära samarbete mellan Region Uppsala och Uppsala universitet inom klinisk forskning, utbildning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Vid införande av nya produkter och arbetsätt räcker inte ett traditionellt förbättringsarbete utan det behöver balanseras upp med ett innovativt arbetsätt. För att stärka denna utveckling har Region Uppsala nyligen fastställt en Innovationsstrategi för hälso- och sjukvården och tandvården. Region Uppsala arbetar med det regionala innovationsstödsystemet och med motsvarande konstellationer i de övriga universitetsregionerna för att uppnå excellens i förmågan att driva vårdnära innovation.

Som ansvarig för regional utveckling i Uppsala län, ser Region Uppsala det som angeläget att kunskap som genereras vid Uppsalas två världsledande universitet (Sveriges Lantbruksuniversitet och Uppsala universitet) transformeras till värde i nya och befintliga företag samt i offentlig verksamhet. Region Uppsala stödjer därför det regionala innovationsstödsystemets aktörer, som bland annat inkluderar den världsledande företagsinkubatorn Uppsala Innovation Center (UIC). Arbetet vägleds av Smart specialiseringsstrategi för Uppsala län, som fokuserar på utmanings- och kunskapsdriven innovation för hållbar utveckling och tillväxt.

Regionkontoret

Storgatan 27 | Box 602 | 751 25 Uppsala | tfn vx 018-611 00 00 | fax 018-611 60 10 | org nr 232100-0024

www.region uppsala.se

Utifrån förutsättningarna ovan vill Region Uppsala föreslå följande prioriterade inspel till Forsknings- och innovationspropositionen 2024:

Klinisk forskning som ett kärnuppdrag: Tydliggörandet av att klinisk forskning är en av sjukvårdens tre kärnuppdrag är avgörande för att säkerställa god och säker vård både idag och i framtiden. Det markerar vikten av att integrera forskning i sjukvårdens grundläggande mål. Region Uppsala föreslår att Hälso- och sjukvårdslagen (18 Kap, 2 §) ändras för att förtydliga att regioner och kommuner har ett ansvar att bedriva forskning.

En nationell samordnande funktion för Biobank Sverige finansieras för att möjliggöra utveckling av infrastrukturen för vård, forskning och näringsliv genom att säkra långsiktig drift och förvaltning. Regionerna bidrar med satsningar på sina lokala biobanksinfrastrukturer.

En övergripande nationell infrastruktur för precisionsmedicin i hälso- och sjukvården inrättas och finansieras långsiktigt under 10 år för att skapa förutsättningar för samverkan mellan regioner, universitet och näringsliv. Nationella initiativ inom klinisk forskning och vård som kopplar starkt till precisionsmedicin såsom Biobank Sverige, GMS och ATMP samordnas i denna nationella infrastruktur. Ytterligare nationella/regionala initiativ ska fortlöpande kunna inkluderas i infrastrukturen. Infrastrukturen är både en förutsättning för att tillgängliggöra strukturerad data från vården till forskning och innovation och en brygga för klinisk implementering av kunskap generad i forskning. Denna infrastruktur är ett komplement till de forskningssatsningar som görs inom precisionsdiagnostik i SciLifeLab.

Ändringar i nya biobankslagen behövs för att möjliggöra att beslutsoförmögna personer kan medverka i forskning.

Det blir möjligt för regioner att hålla forskningsdatabaser för framtida forskning i likhet med LifeGene och Svenska Tvillingregistret. Regionerna är viktiga forskningshuvudmän som håller en stor mängd information för forskning i synnerhet kopplad till vårdens biobanker som är en central resurs för medicinsk forskning. Regionerna har både prov och tillhörande information som ej längre behövs för patientens vård och behandling men som är extremt värdefull för forskning och innovation. Regionerna bör ha i uppdrag och ges möjlighet att hålla denna information för framtida ej specificerad forskning och utveckling.

Stärkt finansiering för innovation: Tack vare två starka universitet och en stark industritradition finns det en stark innovationskraft och entreprenöriell anda i Uppsala län. Antalet högkvalitativa initiativ i tidig fas, som behöver stöd av offentlig finansiering, gör att de befintliga medel som allokeras till Uppsala län inte på långt när räcker för att stödja initiativ med hög potential för utmaningsdriven hållbar tillväxt, vilket är en förlust, inte bara för Uppsala län, men också nationellt och globalt. Tack vare Uppsalas framgångsrika innovationssystemet bedömer Region Uppsala att diskrepensen mellan efterfrågan och tillgängliga medel snarast kommer att öka ännu mer och det därmed kommer att bli allt svårare att stödja viktiga initiativ. Region Uppsala föreslår således att statens finansiella stöd för innovation utökas. Det inkluderar bl.a. anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*, Vinnovas inkubatorprogram, m.fl.

Testa Center är en nationell innovationshub belägen i Uppsala. Testa Center har under sina första 5 år utvecklats till en världsunik öppen testbädd för lösningar inom produktion av biologiska produkter i pilotskala. Testa Center har signifikant bidragit till att öka kompetensen inom detta område, hos enskilda, såväl som hos företag. Genom att utnyttja innovationshubben har företag kunnat demonstrera att deras produkter kan tillverkas i industriell skala och därmed sänkt riskerna i och ökat värdet på sina projekt. Region Uppsala har stött Testa Center ända sedan uppstart och har nyligen beslutat om fortsatt stöd med 3 miljoner kronor per år för att säkerställa att testbädden även fortsättningsvis kommer att vara tillgänglig för små- och

medelstora företag, som en öppen testbädd. Region Uppsala föreslår att staten fortsätter och utvecklar sitt finansiella stöd till Testa Center.

Talangattraktion: För att säkerställa en ständig tillströmning av kompetens och kreativitet, måste vi aktivt arbeta för att attrahera internationella talanger till vår region. Genom att erbjuda attraktiva arbets- och forskningsmiljöer skapar vi en dynamisk kunskapsbas som ger en konkurrensfördelar på den globala marknaden.

I Uppsala län, liksom i resten av Sverige, står vi inför en akut brist på kompetens inom flera viktiga sektorer. Tyvärr infördes år 2021 en skärpning av utlänningslagen, vilket kraftigt försvårar för utländska mastersstudenter och doktorander att stanna och arbeta i Sverige. Dessa krav utgör även hinder för internationella forskartalanger att starta företag i Sverige eller ta anställning i en startup.

För Region Uppsala är attraktionen för talanger en viktig fråga. Vi har en stark näringslivssektor och en historisk påvisad innovationskultur som behöver tillgång till den bästa kompetensen för att fortsätta växa och vara konkurrenskraftiga på den globala arenan. För att möta denna utmaning behöver vi förenkla processen för utländska studenter och forskare att stanna och etablera sig här, vare sig genom anställning eller genom att starta företag. Dessa individer utgör en värdefull resurs för Uppsala län och vårt mål är att säkerställa att de kan bidra fullt ut till vår region. Därför är det nödvändigt att införa ett snabbspårssystem för visum för forskare och tekniska experter.